

กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม
กรณีศึกษา บริษัท สามมิตรมอเตอร์สแมนูแฟคเจอร์ริง จำกัด (มหาชน)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษา บริษัท สามมิตรมอเตอร์ส์
แมนูแฟคเจอร์ริง จำกัด (มหาชน)

PARTICIPATION PROCESS IN ENVIRONMENTAL KNOWLEDGE MANAGEMENT : A CASE
STUDY OF SAMMITR MOTORS MANUFACTURING PUBLIC COMPANY LIMITED.

สยาม สุวรรณอาศน์ 4936947 ENTM / M

วท.ม. (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อนุชาติ พวงสำลี, Ph.D.(Human Ecology), กุสวดี เก่งสันตีสุขมงคล,
Ph.D.(Ecology), สัญชัย สุตพันธ์วิหาร, M.Sc.(Technology of Environmental Management)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผล ปัญหาอุปสรรค และแนวทางเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม โดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่มย่อยและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม กลุ่มเป้าหมายได้แก่ พนักงานปฏิบัติการ หัวหน้างาน ผู้บริหาร ที่ปรึกษาและคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม บริษัท สามมิตรมอเตอร์ส์แมนูแฟคเจอร์ริง จำกัด (มหาชน) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนและการแจกแจงแบบที่

จากการศึกษาพบว่า พนักงานปฏิบัติการ มีกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมระดับปานกลาง ส่วนกระบวนการมีส่วนร่วมในขั้นตอนวางแผนและประเมินผลอยู่ในระดับน้อย โดยปัจจัยภายนอกที่มีผล ได้แก่ กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม ข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมของลูกค้าและนโยบายสิ่งแวดล้อมของบริษัทฯ ส่วนปัจจัยภายใน พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

แนวทางการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การมุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในขั้นตอนวางแผนและประเมินผลให้กับพนักงานมากขึ้น อีกทั้งต้องสนับสนุนปัจจัยด้านความรู้ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น ด้วยการสร้างความเข้าใจและค้นหาเกณฑ์ ตลอดจนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม

คำสำคัญ : กระบวนการมีส่วนร่วม / กระบวนการจัดการความรู้ / ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม

**PARTICIPATION PROCESS IN ENVIRONMENTAL KNOWLEDGE MANAGEMENT :
A CASE STUDY OF SAMMITR MOTORS MANUFACTURING PUBLIC COMPANY
LIMITED**

SAYAM SUWANNA-ART 4936947 ENTM/M

M.Sc. (TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT)

**THESIS ADVISORY COMMITTEE: ANUCHAT POUNGSOMLEE, Ph.D. (HUMAN
ECOLOGY), KULVADEE KANSUNTISUKMONGKOL, Ph.D. (ECOLOGY)
SANCHAI SUTIPANWIHAN, M.Sc. (TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL
MANAGEMENT)**

ABSTRACT

This study aims to examine the participation process in environmental knowledge management, including the affecting factors, problems and obstacles, and then create an intervention on the participation process in environmental knowledge management. The study used questionnaires, in-depth interviews, focus group discussions and participatory observation. The sample groups are operating staff, including chiefs, executives, consultants and the environmental committee of Sammitr Motors Manufacturing Public Company Limited. The statistics consist of percentage, average, standard deviation of variance and t-test.

The results to showed that the operating staff using the participation process in environmental knowledge management were at a medium level, while the participation process in planning and evaluation stages were at a low level. The external factors affecting participation processes in environmental knowledge management were environmental law, environmental requirements of customers and environmental policies of the company. Variance in knowledge was found to be an internal factor in participation processes in environmental knowledge management differences, with a statistical significance of $p < 0.05$.

Guidelines for intervention on participation processes in environmental knowledge management should increase the participation process in planning and evaluation stages. Also, we should support knowledge awareness of environmental information, increase understanding and find leaders as well as appropriate learning processes.

**KEY WORDS: PARTICIPATION PROCESS / KNOWLEDGE MANAGEMENT
PROCESS / ENVIRONMENTAL KNOWLEDGE**

143 pages